

**Տ. ԱՐՏԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ
Ս. ՊԱՅԱՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ՝ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՈՆԻՆ
ՍԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(14 օգոստոսի, 2022 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ

Այսօր զուրանացան հրեշտակք ի յերկինս.
ընդունելով յերկրէ զմալոյ Բանին Աստուծոյ
յիմանալի խորանս անմահից

(Շարական):

Մեր Եկեղեցին այսօր ամենուր տոնախմբում է հարյուրամյակներ առաջ տեղի ունեցած մի դեպք, որ կապված է մեր Տիրոջ մոր եւ Ընդհանրական Եկեղեցու մեծագույն բարեխոսի՝ Աստվածամայր Սուրբ Կույս Մարիամի՝ դեպի երկինք վերափոխման հիշատակության հետ: Մեր Եկեղեցին դարերի ընթացքում մշտապես անդրադարձել է Աստվածամորը՝ իբրեւ մարդկային ցեղի, իբրեւ մայրության, իբրեւ Աստծու խոսքի հնազանդության գերազույն եւ կատարյալ օրինակի: Եթե առաջին կնոջ՝ նախամայր Եւայի միջոցով մեղքն ու դատապարտությունը մտան մարդկային կյանք, ապա Աստվածամոր՝ երկրորդ Եւայի օրինակով տրվեց մարդկության փրկության ավետիսը: Աստվածամոր մեծությունը ոչ միայն այն է, որ Աստծու Սուրբ Հոգու այցելությանը դարձավ այն ոսկի տապանակը, որտեղից հայտնվեց համայն մարդկության բանականության ճշմարիտ Լույսը, այլեւ իր մայրական օրինակելի խոնարհությանը եւ կանացիությանը հետեւեց Տիրոջը՝ ընկալելով եւ հասկանալով Նրա բերած զոհողության, խաչի, փրկության եւ սիրո առաքելությունը: Նա մշտապես ներշնչեց մեր ազգին ու բարեխոսեց մեզ համար:

Աստված Աստվածամոր միջոցով աշխարհին տվեց Հիսուս՝ Ընծա, որ եղավ փրկության մարմնացում՝ մարդուն խավարից դեպի լույս, չիմացությունից դեպի իմացություն, անճանաչողությունից դեպի ճանաչում, մահից դեպի կյանք տանող ճշմարիտ վեմ:

Աստվածամորից ծնվելը, 33 տարի ապրելն ու քարոզելը, բժշկելն ու հրաշքներ գործելն ըմբռնելու համար պետք է տառապել Հիսուսի հետ, պետք է «ամուսնանալ» Հիսուսի պայքարի հետ, մաքրամաքուր աչքով նայել Նրան ու իր կատարածին: Հիսուս, հակառակ տաժանակիր չարչարանքներին, որ ապրեց, ներկայացավ ազգերին իբրեւ Բերկրանք. ոչ թե իբրեւ Մարտիրոս, այլ Ստեղծագործ եւ Արվեստագետ: Ուստի Հիսուսի ապրած կյանքն ի միտ ունենալով՝ հաղթենք մեր ներքին անձերին, տեր լինենք բոլոր առաքինություններին եւ խորհուրդներին, որ ունենք մեր ներսում, որպեսզի լինենք գիտակ եւ ունակ՝ ճանաչելու Հորը եւ Հիսուսին:

Վերափոխման հիշատակի այս տոնը եւս երկու կարեւոր պատգամ է փոխանցում մեզ. նախ՝ տեր եւ հնազանդ լինել Աստծու կամքին: Սուրբ Աստվածամոր կյանքը մանկուց գերազանցապես եղել է աստվածահաճո: Սուրբ Կույսն իր կյանքի յուրաքանչյուր հանգրվանին հնազանդվել է Տիրոջ պատգամներին եւ միշտ ջանացել է կատարել Նրա սուրբ կամքը: Այս խոսքերի վկան հենց Տիրամոր այն արտահայտությունն է, որը փոխանցեց Գաբրիել հրեշտակապետի միջոցով, երբ իմացավ ամենակալ Աստծու ծրագիրն իր կյանքում. «Ահավասիկ, ես մնում եմ Տիրոջ աղախինը, թող քո խոսքի համաձայն լինի ինձ» (Ղուկաս Ա. 38): Սուրբ Աստվածածինն իր խոնարհության եւ հնազանդության օրինակով շահեց Տիրոջ վստահությունն ու լիառատ շնորհները, որով դարձավ անտանելի Աստծու Բանի տանելի տաղավարը. իր արզանդում կրեց Նրան, Ումից դողում էին զորություններն ու տերությունները, սերովբեներն ու քերովբեները:

Իր կյանքի մայրամուտին հնազանդության համար արժանացավ անցավոր այս երկրից վերափոխվելու դեպի երանական երկինք: Այսօր մեղքի փոշոտ ճանապարհները խզում եւ զատում են դնում մեր՝ մարդկության եւ Աստծու մերձենալիության միջեւ, սակայն Աստվածամոր միջնորդությամբ եւ բարեխոսական մշտամնա առաքելությամբ մենք շնորհն ենք ստանում՝ դառնալու Աստծու ճշմարիտ տաճարներ եւ քայլելու արդեն անփոշի արահետներով: Աստվածամայրը մեզ ամենքիս իր կյանքի կարեւորագույն պատգամներից մեկն է փոխանցում՝ Աստծու խոսքին, ավետարանական պատգամին կատարյալ հնազանդ կյանք ունենալ: Այս է կարեւոր պատգամը՝ վերափոխում ունենալ մեր կյանքում: Սա է քրիստոնյայի կյանքի ճամփան. նախ՝ ինքն իր հետ առերեսում, ապա՝ անհատական փոփոխություն: Մենք եւս, Սուրբ Աստվածամոր օրինակով, կոչվել ենք հնազանդվելու երկնավոր Հորը, Նրա կամքը կատարելու, կոչվել

ենք հավատքով դառնալու Աստծու լույսի կրողներն ու այն ամենուրեք տարածողները, որպեսզի աշխարհը եւ մենք խավարի մեջ չմնանք: Կոչվել ենք տիեզերքի մեջ Աստծու շնորհների՝ հեզության ու պարզության ճանապարհով քայլելու: Ի վերջո, կոչվել ենք մեր կյանքի օրինակով վկաները դառնալու Ամենասուրբ Երրորդության: Այնպես, ինչպես Տերը բնավեց Սուրբ Կույսի մեջ, այդպես սպասում է մեր դարձին, որպեսզի բնավի մեր մեջ եւ մեզ դարձնի կենդանի Աստծու բնակության տաճարներ:

Երկրորդ պատգամը՝ Աստծու նկատմամբ ունեցած հավատքի համար վարձատրություն չակնկալել: Այսօրվա մեր՝ չափից ավելի նյութականացած աշխարհում մարդ տեսական իր կատարած յուրաքանչյուր արարքի համար ոչ հոգեւոր վարձատրություն է ակնկալում: Յուրաքանչյուր քայլ փորձում է կատարել համապատասխան պայմանով կամ հատուցման անպայման սպասելիքով: Հավատքը, սակայն, Աստծու անտեսանելի շնորհի պարգեւն է մեզ, որի իրական ընկալումը միայն մեզանից դեպի դիմացինը սիրո, ջերմության, ծառայության, սպասավորության, զոհաբերության նվիրական զգացում է:

Ճշմարիտ հավատացյալ քրիստոնյան աշխարհում նյութական վարձատրություն ակնկալողն ու ստացողը չէ, քանզի «մեր գանձերն արդեն իսկ երկնքում են» (հմմտ. Մատթ. Զ. 19–21): Մեր Տերը՝ Քրիստոս, պատվիրում է մեզ, որ մեր աջ ձեռքի տվածը ձախը չտեսնի (հմմտ. Մատթ. Զ. 3): Մենք ինչ ուղղությամբ ենք շարժվում, բարիք ենք գործում վարձատրություն ստանալու համար, թե՛ որպեսզի չկորցնենք մեր մեջ Արարիչ Աստծու բարեհաճությունը: Եթե երկրորդ ուղին ենք ընտրել, արդարեւ, մեզ առաջնորդողն ու կյանքի ապավենը մեր Տերն ինքն է, եւ ըստ այդմ՝ մեր ձեռնարկած յուրաքանչյուր քայլ աստվածահաճ է: Ուստի յուրաքանչյուր քրիստոնյա անհատի կոչումը պիտի լինի հնազանդվել Աստծու Սուրբ կամքին եւ առանց ակնկալիքի, անսակարկ, անպայմանավոր նվիրում ցուցաբերել Հորը՝ արժանի դառնալու Քրիստոսի խոստմանը, թե՛ «Ճշմարիտ եմ ասում քեզ, այսօր ինձ հետ դրախտում կլինես» (Ղուկ. ԻԳ. 43): Այս է մեր հավատքի ուղին: Այս է Աստվածամոր պատգամը մեզ՝ անվերապահ հավատքով վստահել Աստծու խնամատարությունը:

Այսօր՝ Սուրբ Պատարագի ավարտին, կկատարվի խաղողի օրհնության կարգ: Մեզանում՝ մեր ժողովրդի լայն շրջանակներում, առկա է մոլորություն, որ Ծաղկազարդի ոստերի կամ խաղողի օրհնությամբ շնանում են Հայոց երկիրն ու հողը եւ անդաստանները: Երկիրն ու նրա

բնակիչը կօրհնվեն, կբարգավաճեն ու կշենանան, երկրի պետական, հոգեւոր եւ բարոյական սահմաններն անվտանգ ու ապահով կլինեն միայն այն ժամանակ, երբ օրհնյալ այս հողի վրա ծնված եւ նրա հզոր ապագայի տեսիլքով ապրող մարդը չի զլանա խաղաղ պայմաններում իր մեջ հոսող նվիրական հեղուկներից քրտինքը թափել, դրանով երկիրը ոռոգել, հակառակ՝ ստիպված կլինի հաջորդ նվիրական հեղուկով՝ արյամբ այն շաղախել:

Թող Աստվածամայրը դառնա մեր բարեխոս մայրը, որպեսզի այդ միջնորդութեան շնորհիվ մարդը հաշտվի իր եւ իր շրջակա աշխարհի հետ, հաշտվի Աստծու եւ բնութեան հետ:

Օգնի՛ր ինձ, Մարիամ,
Անաղարտ մնամ
Այն նահանգում աղտ-աղարտի մեջ,
Որ դժգոհություն բառով է կոչվում:
Դժգոհությունից ես շա՛տ եմ դժգոհ:
Օգնի՛ր ինձ, Մարիամ,
Եւ ասեմ՝ ինչո՛վ.
Բարեխոս եղիր ի՛մ եւ ի՛մ միջեւ,
Որ բանն ավարտվի ինքնահաշտությամբ:

Մեծ գրողի այս աղոթքով եւ հաստատակամ վստահությամբ խնդրենք Տիեզերքի խնամատարութեան բարեխոսին՝ Սուրբ Կույս Մարիամին, որ նորոգի մեր մեջ իրական ծնողական սիրո զգացումը, ընտանեկան, եղբայրական, որդիական, միջանձնային հավատարմությունը, հաշտեցնի մեզ մեզ հետ, մեր ու Տիրոջ միջեւ դառնա մեղքը հաղթահարելու կամքի նորոգություն եւ վերափոխի մեր հոգիները՝ երբեք չտկարանալու, այլ Աստծու խոսքին հնազանդ՝ հավատքի ապրումով ակնկալելու եւ սպասելու երկնային վարձատրության:

Վերափոխվենք: Վերափոխվենք եւ մեր անձերը աղոթքով սրբազործենք՝ ուխտյալ միություն հաստատելով Աստծու եւ մեր միջեւ. ամեն:

